

Udskriftsdato: 19. december 2025

2009/1 LSF 195 (Gældende)

Forslag til Lov om studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v.

Ministerium: Undervisningsministeriet

Journalnummer: Undervisningsmin., j.nr. 089,44D.251

Forslag

til

Lov om studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v.

Kapitel 1

Studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux)

§ 1. Formålet med studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) er at give unge et tilbud om i forbindelse med gennemførelse af en erhvervsuddannelse, jf. lov om erhvervsuddannelser, at gennemføre studierettet undervisning på gymnasialt niveau og opnå generel studiekompetence.

§ 2. En elev, som efter denne lov gennemfører et forløb, hvor der i en erhvervsuddannelse indgår undervisning på A-, B- og C-niveau (gymnasialt niveau), har ud over ret til bevis for den gennemførte erhvervsuddannelse efter lov om erhvervsuddannelser ret til bevis for at have opnået generel studiekompetence (eux-bevis).

§ 3. Et forløb, hvor der i en erhvervsuddannelse indgår undervisning på gymnasialt niveau, skal for at kunne give ret til eux-bevis omfatte:

- 1) Dansk på A-niveau, engelsk på B-niveau samt matematik og samfundsfag på C-niveau.
- 2) Yderligere et antal fag på A-, B- eller C-niveau, herunder løft af de fag, der er nævnt i nr. 1, til et højere niveau. Forløbet skal ud over de obligatoriske fag, jf. nr. 1, omfatte mindst to fag på mindst B-niveau. Den enkelte elev skal selv kunne vælge mindst ét af fagene i forløbet.
- 3) En større skriftlig opgave.
- 4) Et skriftligt eksamensprojekt, der udarbejdes i to eller tre fag. Fagene skal omfatte mindst ét fag på mindst B-niveau og ét fag fra erhvervsuddannelsen.

Stk. 2. Den samlede uddannelsestid for de fag m.v., der fremgår af stk. 1, skal svare til uddannelsestiden for uddannelse til højere forberedelseksamen, jf. dog stk. 4.

Stk. 3. Et forløb, der kan give ret til eux-bevis, udformes i forhold til den enkelte erhvervsuddannelse, så de fag m.v. på gymnasialt niveau, der skal indgå i forløbet, sammen med den obligatoriske undervisning i erhvervsuddannelsen indgår i en hensigtsmæssig helhed i forhold til elevernes opnåelse af generel studiekompetence.

Stk. 4. Uddannelsestiden, jf. stk. 2, for et forløb, der kan give ret til eux-bevis, kan afkortes på baggrund af de kompetencer, som eleven kan opnå fra undervisning i erhvervsuddannelsen.

§ 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke krav et forløb i forhold til en bestemt erhvervsuddannelse skal opfylde, for at forløbet kan give ret til eux-bevis. Undervisningsministeren kan i den forbindelse fastsætte, at visse fag på gymnasialt niveau i forløbet skal være fra én eller flere bestemte gymnasiale uddannelser.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan til brug for forløb, der kan give ret til eux-bevis, udvikle fag på gymnasialt niveau, der ikke er fra eksisterende gymnasiale uddannelser eller udgør et grundfag fra erhvervsuddannelsen. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om sådanne fag, herunder om mål, indhold, omfang og niveau.

§ 5. En eksamen, der giver ret til eux-bevis, skal omfatte seks prøver i fag på gymnasialt niveau, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-2, en større skriftlig opgave, jf. § 3, stk. 1, nr. 3, samt en mundtlig prøve med udgangspunkt i det skriftlige eksamensprojekt, jf. § 3, stk. 1, nr. 4.

Stk. 2. Skolens leder afholder prøver og udsteder eux-bevis.

Stk. 3. Eux-beviset indeholder prøvekaraktererne i fag m.v. på gymnasialt niveau, jf. stk. 1, og afsluttende standpunktskarakterer (årskarakterer) i alle fagene på gymnasialt niveau.

Stk. 4. Karaktererne på beviset indgår med forskellig vægt i eksamensresultatet.

Kapitel 2

Udvikling af fag på gymnasialt niveau til brug for erhvervsuddannelser

§ 6. Undervisningsministeren kan ud over de fag, der udvikles efter § 4, stk. 2, udvikle fag på A- eller B-niveau, der giver mulighed for trinvis opbygning af studiekompetencegivende niveauer, eller som har en særlig tilknytning til bestemte erhvervsområder. Fagene kan for elever i en erhvervsuddannelse indgå i den valgfri del af et grundforløb og i supplerende studieforberegende undervisning, jf. lov om erhvervsuddannelser.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om fag nævnt i stk. 1, herunder om mål, indhold, omfang og niveau.

Kapitel 3

Fælles bestemmelser for undervisning på gymnasialt niveau i erhvervsuddannelser

§ 7. For undervisning på gymnasialt niveau, der indgår i en erhvervsuddannelse, gælder lov om erhvervsuddannelser.

Stk. 2. §§ 29-31 om lærerkvalifikationer, § 33 om skolens pædagogiske opgaver og ansvar og §§ 34-37, stk. 1, om tilsyn, kvalitetssystem og klage i lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx) gælder tilsvarende for den undervisning, der er nævnt i stk. 1, bortset fra for grundfag fra erhvervsuddannelsen.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om prøver og eksamen for den undervisning, der er nævnt i stk. 1, herunder om udstedelse af eux-bevis. Undervisningsministeren fastsætter endvidere nærmere regler om klage over afgørelser i forbindelse med prøver og eksamen, herunder om at omprøve og ombedømmelse kan resultere i en lavere karakter.

Stk. 4. Rådet for de Gymnasiale Uddannelser, jf. lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven), og Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, jf. lov om erhvervsuddannelser, kan rådgive undervisningsministeren om den undervisning, der er nævnt i stk. 1.

Kapitel 4

Gymnasiale suppleringskurser (GSK)

§ 8. Personer, som har opnået et eux-bevis, eller som har afsluttet en erhvervsuddannelse og som led i erhvervsuddannelsen eller som enkeltfagsundervisning uden for uddannelsen har gennemført mindst ét studierettet enkeltfag på mindst C-niveau, har samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser (GSK), jf. lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven), som personer med en gymnasial eksamen.

Kapitel 5

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser m.v.

§ 9. Loven træder i kraft den 1. august 2010.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan godkende, at forløb, hvor der i en erhvervsuddannelse indgår undervisning på gymnasialt niveau, og som påbegyndes efter lovens ikrafttræden, kan give ret til eux-bevis,

uanset at der ikke ved forløbets start er fastsat nærmere regler om forløbet i medfør af § 4. Det er en betingelse for godkendelse efter 1. pkt., at det konkrete forløb, hvad angår fag, niveauer og omfang, svarer til § 3.

§ 10. I lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse 1244 af 23. oktober 2007, som ændret ved § 3 i lov nr. 1173 af 10. december 2008, § 17 i lov nr. 483 af 12. juni 2009, § 2 i lov nr. 1218 af 14. december 2009 og § 1 i lov nr. 1527 af 27. december 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »enkelte uddannelser«: », herunder forløb som nævnt i § 33 a«.

2. Efter § 33 indsættes:

»Kapitel 4 a

Studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux)

§ 33 a. Formålet med studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) er at give unge et tilbud om i forbindelse med gennemførelse af en erhvervsuddannelse at gennemføre studierettet undervisning på gymnasialt niveau og opnå generel studiekompetence.

Stk. 2. En elev, som efter lov om studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. og regler fastsat i medfør heraf gennemfører et forløb, hvor der i en erhvervsuddannelse indgår undervisning på A-, B- og C-niveau (gymnasialt niveau), har ud over ret til bevis for den gennemførte erhvervsuddannelse efter denne lov ret til bevis for at have opnået generel studiekompetence (eux-bevis).

Stk. 3. Forløb som nævnt i stk. 2 kan gennemføres på skoler m.v., der er godkendt til at udbyde den pågældende erhvervsuddannelse, og som har de nødvendige forudsætninger for at udbyde undervisning og afholde prøver på gymnasialt niveau eller har indgået en samarbejdsaftale med en lokal skole, der har sådanne forudsætninger. Undervisningsministeren kan pålægge en skole at ophøre med at tilrettelægge forløb som nævnt i stk. 2, hvis skolen ikke opfylder betingelsen i 1. pkt. eller i øvrigt ikke følger de regler, der er nævnt i stk. 2. Ministeren kan pålægge en anden skole at optage elever, som har påbegyndt et forløb på en skole, der efter pålæg herom efter 2. pkt. ophører med undervisningen.

Stk. 4. For prøveafleggelse i fag på gymnasialt niveau og for klage herover gælder de regler, der fastsættes i medfør af lov om studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v.

§ 33 b. Personer, som har opnået et eux-bevis, eller som har afsluttet en erhvervsuddannelse og som led i erhvervsuddannelsen eller som enkeltfagsundervisning uden for uddannelsen har gennemført mindst ét studierettet enkeltfag på mindst C-niveau, har samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser (GSK), jf. lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven), som personer med en gymnasial eksamen.«

3. I § 61 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* At en elev opgiver at gennemføre undervisning på gymnasialt niveau som forudsat i uddannelsesaftalen, kan ikke begrunde ophævelse efter stk. 1 eller 2.«

§ 11. I lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion, jf. lovbekendtgørelse nr. 842 af 8. september 2009, som ændret ved § 1 i lov nr. 1218 af 14. december 2009, foretages følgende ændring:

1. I § 5, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »§ 24, stk. 3 og 4,«: »og § 33 a«.

§ 12. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. *Indledning*
2. *Lovforslagets indhold*
 - 2.1. *Forløb, hvor der i en erhvervsuddannelse indgår undervisning på gymnasialt niveau med efterfølgende aflæggelse af eksamen (eux)*
 - 2.1.1. *Gældende ret*
 - 2.1.2. *Den foreslåede ordning*
 - 2.2. *Nye fag til brug for erhvervsuddannelser*
 - 2.2.1. *Gældende ret*
 - 2.2.2. *Den foreslåede ordning*
 - 2.3. *Udvidet adgang til gymnasiale suppleringskurser (GSK)*
 - 2.3.1. *Gældende ret*
 - 2.3.2. *Den foreslåede ordning*
3. *Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner*
 - 3.1. *Eux*
 - 3.2. *Studieforberedende undervisning i øvrigt i erhvervsuddannelser*
 - 3.3. *Gymnasiale suppleringskurser*
4. *Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner*
5. *Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet*
6. *Administrative konsekvenser for borgerne*
7. *Miljømæssige konsekvenser*
8. *Forholdet til EU-retten*
9. *Hørte myndigheder og organisationer m.v.*
10. *Sammenfattende skema*

1. Indledning

Lovforslaget er et led i udmøntningen af den aftale om at iværksætte initiativer, som skal bringe flere unge i uddannelse og job, som regeringen (Venstre og det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre indgik den 5. november 2009. Det indgår i aftalen, at der skal skabes fleksible uddannelsesforløb på erhvervsuddannelserne, som gør det muligt for stærke elever at kombinere erhvervsuddannelsen med generel eller delvis studiekompetence.

Baggrunden for forslaget er et ønske om at forøge erhvervsuddannelsernes almindelige status og rekrutteringsflade især i forhold til teoretisk stærke elever. I en længere periode er overgangsfrekvensen til de gymnasiale uddannelser steget, således at der nu er mere end 60 pct. af en ungdomsårgang, der søger optagelse i en gymnasial uddannelse. En fortsat udvikling i denne retning vil alt andet lige reducere tilgangen til de erhvervsrettede ungdomsuddannelser, som på mange områder er en forudsætning for erhvervsudviklingen i Danmark. Hertil kommer, at mange vælger en erhvervsuddannelse, efter at de har gennemført en gymnasial uddannelse, eller en gymnasial uddannelse, efter at de har gennemført en erhvervsuddannelse.

Forslaget er ligeledes begrundet i et ønske om at skabe en adgangsvej fra erhvervsuddannelserne til de videregående uddannelser, som understøtter, at der uddannes f.eks. ingeniører med en erhvervsfaglig baggrund. Det faglige udvalg inden for metalområdet og en række større virksomheder, herunder Danfoss

og Grundfos, foreslog i 2004, at der blev etableret forsøg med at kombinere erhvervsuddannelser med uddannelsen til højere teknisk eksamen (htx) i femårige forløb, som skulle afsluttes med, at eleverne både fik udstedt et erhvervsuddannelsesbevis og et htx-bevis. Forslaget om sådanne forsøg byggede blandt andet på, at der skulle tilrettelægges særlige forløb i en struktur med relativt lange skoleophold og afkortede praktikperioder. Herudover skulle skoleundervisningen indrettes, så der blev skabt synergi mellem fagene i erhvervsuddannelsen og htx-fagene med det resultat, at omfanget af skoleundervisningen kunne reduceres væsentligt i forhold til summen af skoleundervisningen i htx og i den pågældende erhvervsuddannelse.

Forsøget blev påbegyndt i 2005 med to hold på de to institutioner for erhvervsrettet uddannelse EUC Syd i Sønderborg og EUC Midt - det nuværende Mercantec - i Viborg. Forsøgstilladelsen blev givet efter htx-reglerne, idet eleverne blev optaget som erhvervsuddannelseselever. Samtidig blev forløbet tilrettelagt inden for rammerne af lovgivningen om erhvervsuddannelser, som giver mulighed for både at udvide grundforløbet i op til halvandet år og for at tilrettelægge studierettet påbygning af et omfang af op til halvandet år i hovedforløbet.

De fravigelser af de sædvanlige htx-regler, som var omfattet af forsøgstilladelsen, gik på optagelsesbetingelser, struktur og timetal, idet der for hvert af de relevante htx-fag blev fraregnet et antal timer, svarende til de studierettede kompetencer, som eleverne ville kunne opnå som resultat af erhvervsuddannelsesundervisningen.

Forsøget blev evalueret i november 2008, dvs. inden afslutningen af de hold, der begyndte i august 2005. Siden er der optaget ét nyt hold på hver skole hvert år. Holdene omfatter erhvervsuddannelserne elektronikfagtekniker, automatikfagtekniker og industritekniker, dvs. erhvervsuddannelser med et højt teoretisk indhold.

Den gennemsnitlige holdstørrelse har ligget på ca. 12 elever, hvilket må betegnes som beskedent. Fra-faldet er gennemsnitligt set indtil nu på ca. 17 pct., hvor langt de fleste er fortsat på en almindelig erhvervsuddannelse. De elever, der er optaget, er kendetegnet ved at være meget målrettede, og der har indtil nu ikke været væsentlige faglige problemer for de elever, der er fortsat i forsøget. Skolerne har problemer med holdorganiseringen på grund af de små hold, som både skal integreres i erhvervsuddannelsesundervisningen og i htx-undervisningen.

De virksomheder, der har indgået praktikaftale med de elever, der er med i forsøget, er generelt set godt tilfredse med forløbet, selvom der er visse tendenser til, at de meget målrettede elever indimellem har mere fokus på skoleforløbet end på virksomheden.

På baggrund af de nuværende erfaringer med forsøget må det konstateres, at ambitionsniveauet har været meget højt, især fordi det er forudsat, at eleverne i tillæg til deres erhvervsuddannelse skal gennemføre studierettet undervisning i et omfang, der giver baggrund for at erhverve et sædvanligt htx-bevis, som normalt forudsætter tre års gymnasial undervisning. Det vurderes, at dette er hovedårsagen til, at det har været vanskeligt at rekruttere et tilstrækkeligt antal elever, om end der blandt erhvervsuddannelseselever i bred almindelighed vil være begrænset interesse for at supplere erhvervsuddannelsen med studierettet undervisning i et omfang, som fører til en fuld gymnasial uddannelse.

Skal intentionen med forsøget fastholdes, bør der gennemføres ændringer i modellen, som indebærer en lettelse for eleverne. Dette understøttes af, at fire andre skoler har fået forsøgstilladelse inden for andre erhvervsuddannelsesområder, uden at dette har ført til et tilstrækkeligt antal tilmeldinger.

Dette lovforslag har til hensigt at skabe grundlag for mere fleksible modeller for kombination af erhvervsuddannelse og studierettet undervisning, herunder særligt tilrettelagte forløb, der giver generel studiekompetence. Forslaget omfatter uddannelser, der har hjemmel i lov om erhvervsuddannelser, dvs. det tekniske og det merkantile område samt social- og sundhedsområdet og landbrugsområdet.

Lovforslaget indeholder således tre hovedpunkter:

- Etablering af en ny eksamen (eux) på gymnasialt niveau, hvorved en erhvervsuddannelse med relevante fag m.v. på gymnasialt niveau ud over erhvervskompetencen kan give generel studiekompetence på linje med de eksisterende gymnasiale uddannelser. Hvad angår den studierettede undervisning, skal eux have et omfang og et niveau - men ikke de samme fag - som en højere forberedelseseksamen.
- En hjemmel til at etablere fag, der ikke i forvejen eksisterer i en gymnasial uddannelse eller en erhvervsuddannelse, til brug for elever i en erhvervsuddannelse i den valgfri del af et grundforløb og i supplerende studieforbereende undervisning (studierettet påbygning) i hovedforløbet eller umiddelbart derefter - dvs. erhvervsuddannelseselevers valg af studierettede fag, herunder med henblik på delvis studiekompetence.
- En hjemmel til, at personer, der har afsluttet en erhvervsuddannelse med et eux-bevis, eller som i øvrigt har erfaring med at gennemføre undervisning på gymnasialt niveau, får samme ret til at vælge gymnasiale suppleringskurser som personer med eksamen fra de gymnasiale uddannelser og på samme vilkår.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Forløb, hvor der i en erhvervsuddannelse indgår undervisning på gymnasialt niveau med efterfølgende aflæggelse af eksamen (eux)

2.1.1. Gældende ret

Der er allerede i dag i lovgivningen om erhvervsuddannelser adgang til at tilbyde eleverne studieforbereende undervisning i en erhvervsuddannelse.

Studieforbereende undervisning kan både gennemføres som valgfag i grundforløbet og som studierettet påbygning i hovedforløbet eller umiddelbart herefter. Formålet med den studierettede undervisning er, at eleven skal kunne supplere sin erhvervskompetence med studiekompetence. Eleverne har mulighed for at vælge fag på C-niveau fra erhvervsuddannelsernes almene grundfag eller A-, B- eller C-niveau fra hhx eller htx. Sådanne fag kan alt efter elevens videreuddannelsesønske sammen med erhvervskompetencen give adgang til erhvervsakademiuddannelser og andre videregående uddannelser, der ligger i naturlig forlængelse af elevens erhvervsuddannelse. Den studierettede påbygning i hovedforløbet kan vare indtil 1 ½ år som heltidsundervisning.

Der eksisterer imidlertid ikke i dag noget særligt tilbud for en erhvervsuddannelseselev, der måtte ønske generel studiekompetence. Vedkommende må derfor søge optagelse på en gymnasial uddannelse og søge merit for gennemført undervisning på gymnasialt niveau eller gennemføre de nødvendige gymnasiale enkeltfag med henblik på at sammenstykke en enkeltfagseksamen. Dertil kommer de forsøg, der er omtalt ovenfor under afsnit 1.

2.1.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at det skabes lovhjemmel til at udvikle særlige eux-forløb, som kan tilrettelægges i sammenhæng med en given erhvervsuddannelse. Forudsætningen herfor vil være, at der er efterspørgsel efter et eux-forløb, og at den pågældende erhvervsuddannelse har et sådant indhold, at der er baggrund for at opnå synergi mellem erhvervsuddannelsesfagene og de nødvendige fag på gymnasialt niveau. Udvikling af nye forløb kan blandt andet ske efter indstilling fra det relevante faglige udvalg.

I givet fald udvikler Undervisningsministeriet eux-forløbet. I den forbindelse vil ministeriet inddrage det relevante faglige udvalg og eventuelt én eller flere relevante uddannelsesinstitutioner.

Der henvises til lovforslagets §§ 1-5 med tilhørende bemærkninger.

Eux-forløb kan udbydes af institutioner, der udbyder den pågældende erhvervsuddannelse, hvis institutionen opfylder de nødvendige forudsætninger herfor, hvad angår lærer kvalifikationer og andre særlige forudsætninger der knytter sig til gennemførelse af gymnasial undervisning, eller indgår en samarbejdsaf-

tale med en lokal institution, der opfylder disse betingelser. Elever optages i de særlige forløb efter de almindelige regler for erhvervsuddannelser.

Der henvises til lovforslagets § 10 med tilhørende bemærkninger.

Det er forudsat, at et eux-forløb udvikles, så bestemte fag og andre uddannelseselementer - samt mindst ét valgfag - på gymnasialt niveau skal følges sideløbende med undervisningen i erhvervsuddannelsen, så synergien mellem fagene kan udnyttes. Hermed kan undervisningstiden til de gymnasiale fag m.v. på samme måde som i de igangværende forsøg afkortes med den begrundelse, at målene i et vist omfang er tilgodeset gennem undervisning i erhvervsuddannelsen. Tilsvarende vil der være mulighed for at afkorte praktikperiodernes længde, dog sådan at praktikmålene skal kunne nås.

Den studiekompetence, som en eux-elev forudsættes at opnå, skal svare til den studiekompetence, der opnås gennem hf-uddannelsen. Dette indebærer, at eux skal kunne anerkendes som adgangsgivende eksamen i forhold til de videregående uddannelser på linje med eksamener fra de gymnasiale uddannelser.

Det forudsættes i forslaget, at ethvert eux-forløb skal indeholde de samme obligatoriske fag, som er fælles for de fire gymnasiale uddannelser, dvs. dansk på A-niveau, engelsk på B-niveau, matematik på C-niveau og samfundsfag på C-niveau. Hertil kommer en række yderligere fag på gymnasialt niveau, som ofte vil være kendetegnet ved at have et vist slægtskab med erhvervsuddannelsen og ved at have relation til oplagte videreuddannelsesmuligheder i forhold til erhvervsområdet. Endelig vil et eux-forløb indeholde mindst ét valgfag på gymnasialt niveau efter elevens interesse eller behov. Styringen af fagsammensætningen forudsættes gennemført, så eux-elever ikke låses til bestemte videreuddannelser. Fagenes niveau og antal skal fastsættes inden for samme ramme som for hf-uddannelsen. Efter forslaget vil de fag på gymnasialt niveau, der kan indgå i et eux-forløb, kunne være eksisterende fag på C-niveau, som disse er beskrevet i reglerne for erhvervsuddannelserne, fag på A-, B-, eller C-niveau, som disse er beskrevet i de gymnasiale uddannelser, samt eventuelt særligt udviklede fag, som har særlig relevans i det pågældende eux-forløb.

Der henvises til lovforslagets § 3 med tilhørende bemærkninger.

Forslaget indeholder en særlig hjemmel, så der kan udstedes eux-beviser. Et sådant bevis skal indeholde elevens karakterer i seks prøver til eksamen. Prøvefagene for den enkelte elev fastlægges af Undervisningsministeriet ved udtræk, idet der dog i fag, som afsluttes med både skriftlig og mundtlig prøve, altid aflægges mindst én prøve. Endvidere vil der indgå karakteren for den større skriftlige opgave samt karakteren for prøven i det foreslåede eksamensprojekt. Der gives afsluttende standpunktskarakterer i alle fag, og disse karakterer påføres eksamensbeviset. Det forudsættes, at prøverne følger prøveterminerne i de gymnasiale uddannelser, og at reglerne om censur og andre eksamensregler om censorer m.v. for disse uddannelser følges.

Der henvises til lovforslagets § 5 med tilhørende bemærkninger.

Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om det konkrete eux-forløb i reglerne om den enkelte erhvervsuddannelse, idet det faglige udvalg dog skal godkende eventuelle fravigelser fra de almindelige regler om den pågældende erhvervsuddannelse.

Efter gennemførelsen af de nødvendige fag m.v. på gymnasialt niveau afsluttes forløbet med en eksamen, hvorefter der udstedes et eux-bevis ved siden af beviset for gennemført erhvervsuddannelse. Eux-beviset udformes efter samme hovedprincipper som de eksisterende gymnasiale eksamensbeviser, herunder om eksamen er bestået, og eux-beviset giver adgang til optagelse i videregående uddannelser på linje med hf-uddannelsen.

Der henvises til lovforslagets §§ 4-5 med tilhørende bemærkninger.

2.2. Nye fag til brug for erhvervsuddannelser

2.2.1. Gældende ret

Som nævnt ovenfor under afsnit 2.1.1. er der allerede i dag adgang til studieforberevende undervisning i erhvervsuddannelserne.

På erhvervsuddannelsesområdet efterspørges der imidlertid gymnasiale fag, særligt på B-niveau, som ikke findes i den gymnasiale fagrække. Derfor bliver der i dag gennemført forsøg med engelsk på B-niveau og dansk på B-niveau i de merkantile erhvervsuddannelsers grundforløb, hg (handelsuddannelsernes grunduddannelse). Disse fag giver, som en del af en trinvis opbygget kompetence, eleverne mulighed for senere at gennemføre et A-niveau. Hertil kommer, at engelsk på B-niveau umiddelbart kan anvendes som et specifikt adgangsgivende fag.

2.2.2. Den foreslåede ordning

I forbindelse med bestræbelsen på at skabe mere fleksible uddannelsesforløb på erhvervsuddannelserne, som gør det muligt for stærke elever at kombinere erhvervsuddannelsen med studiekompetence, kan der endvidere blive behov for at udvikle studierettede fag, som har sammenhæng med bestemte erhvervsuddannelsesområder, f.eks. social- og sundhedsområdet.

På baggrund heraf omfatter forslaget en hjemmel til at udvikle særlige læreplaner (dvs. læreplaner, der ikke i forvejen eksisterer i en gymnasial uddannelse eller en erhvervsuddannelse) på A- og B-niveau, der enten giver mulighed for trinvis opbygning af studiekompetencegivende niveauer, eller som har en særlig tilknytning til bestemte erhvervsområder.

Også fag, der måtte blive udviklet til brug i bestemte eux-forløb, vil kunne udbydes som enkeltfag.

Der henvises til lovforslagets §§ 6-7 med tilhørende bemærkninger.

2.3. Udvidet adgang til gymnasiale suppleringskurser (GSK)

2.3.1. Gældende ret

Der udbydes i dag gymnasiale suppleringskurser (GSK) efter bekendtgørelse nr. 1493 af 12. december 2007 om gymnasial supplerings (GS-bekendtgørelsen), der har hjemmel i § 43 i lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven).

Gymnasiale suppleringskurser har i dag til formål at give ansøgere med en gymnasial eksamen mulighed for efterfølgende at erhverve tilstrækkelige forudsætninger for at kunne blive optaget på og gennemføre en videregående uddannelse ved at tilbyde undervisning og prøve i gymnasiale fag og niveauer, der udgør specifikke adgangskrav til videregående uddannelser. Ansøgere med kun en erhvervsuddannelse har i dag ikke adgang til gymnasiale suppleringskurser.

2.3.2. Den foreslåede ordning

Der stilles forslag om, at også visse personer med en erhvervsuddannelse gives adgang til gymnasiale suppleringskurser, i det omfang de har erfaringer med at gennemføre undervisning på gymnasialt niveau. Konkret foreslås det, at der gives adgang til erhvervsuddannede, der har opnået et eux-bevis, eller som har gennemført mindst ét studierettet enkeltfag på mindst C-niveau.

Der henvises til lovforslagets § 8 og § 10 med tilhørende bemærkninger.

3. Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Initiativerne i lovforslaget medfører udgifter for staten på 2 mio. kr. i 2010, 3 mio. kr. i 2011 og 2 mio. kr. i 2012. Samtlige udgifter er finansieret på finansloven for 2010 i forbindelse med aftale om »Flere unge i uddannelse og job«.

3.1. Eux

Det forudsættes, at 90 elever årligt på landsplan påbegynder en særligt tilrettelagt ca. fire et halvt-årig erhvervsuddannelse, hvor en erhvervsuddannelse kombineres med undervisning på gymnasialt niveau med efterfølgende aflæggelse af eksamen (eux), som giver generel studiekompetence. Af de 90 elever, der rekrutteres til eux-forløb, er det forudsat, at de 80 alternativt havde valgt htx, hvorfor denne udgift er fraregnet. Der er halvårseffekt i 2010.

Det er hensigten, at elever på den del af forløbet, som består af grundforløbs- eller hovedforløbsundervisning på en erhvervsuddannelse, udløser de gældende undervisnings-, fællesudgifts-, og bygningstaxametre for erhvervsuddannelsen. Færdiggørelse af grundforløbet på et eux-forløb vil udløse den færdiggørelsestakst, som grundforløbet på den relevante erhvervsuddannelse udløser. Taxametrene størrelse fastsættes på de årlige finanslove.

Det er endvidere hensigten, at den del af forløbet, som består af gymnasial undervisning, udløser undervisnings-, fællesudgifts- og bygningstaxameter svarende til gennemsnittet af taxametrene til hhx og htx. Ydermere vil færdiggørelse af hovedforløbet udløse en færdiggørelsestakst, som svarer til gennemsnittet af færdiggørelsestaksten til hhx og htx. Taxametrene størrelse fastsættes på de årlige finanslove.

Der er i merudgiften medregnet udgifter til statsligt tilskud til lønrefusion, som vedrører studieforberedende undervisning i en erhvervsuddannelses grundforløb og hovedforløb.

Initiativet finansieres af en reserve afsat på finansloven med henblik på at udmønte forslaget om eux. Reserven vil blive udmøntet på forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2010 samt på forslag til finanslov for 2011 for perioden 2011-2012 i overensstemmelse med lovforslaget.

Der er i merudgiften ikke medregnet udgifter til statens uddannelsesstøtte, da disse finansieres af aktivitetsreserven til opfyldelse af målsætningen om, at 95 pct. af en ungdomsårgang gennemfører en ungdomsuddannelse.

I forbindelse med forslaget forventes udgifter til systemtilretning. Fra 2011 og frem forventes ligeledes øgede udgifter til tilpasning af XPRS (Eksamens- og Prøveadministrativt System) og til tilvejebringelse af tilpassede eksamensopgaver. Merudgifterne fremgår ikke af tabellen, da de forventes at være marginale. Merudgifterne vil blive finansieret inden for Undervisningsministeriets samlede ramme.

3.2. Studieforberedende undervisning i øvrigt i erhvervsuddannelser

Initiativet vil ikke medføre merudgifter for staten. Der er allerede i dag adgang til at tilbyde studieforberedende undervisning, og der forventes et uændret aktivitetsniveau på disse tilbud.

Valgfag på grundforløbet udløser almindelige erhvervsuddannelses-taxametre, selvom de hentes fra gymnasiale uddannelser.

På finansloven for 2010 er opført taxametre til studierettet påbygning til henholdsvis merkantile erhvervsuddannelser og tekniske erhvervsuddannelser. Studierettet påbygning til en merkantil erhvervsuddannelse udløser undervisnings-, fællesudgifts- og bygningstaxameter svarende til taxametrene til hhx, mens studierettet påbygning til en teknisk erhvervsuddannelse udløser undervisnings-, fællesudgifts- og bygningstaxameter svarende til taxametrene til htx. Studierettet påbygning udløser ikke færdiggørelsestaxameter.

Det er hensigten at ændre undervisnings-, fællesudgifts- og bygningstaxametrene til studierettet påbygning på finanslovsforslaget for 2011, så de svarer til gennemsnittet af taxametrene for hhx og htx. Herved bliver der ens tilskudsvilkår med eux, jf. ovenfor. Dette medfører ikke øgede statslige udgifter.

3.3. Gymnasiale suppleringskurser (GSK)

Det forudsættes at 300 erhvervsuddannede årligt vil gennemføre et GSK-kursus af gennemsnitligt

100 timers varighed. Heraf ville de 200 alternativt have taget et ordinært enkeltfag på eksempelvis et voksenuddannelsescenter, hvorfor denne udgift er fraregnet.

På finansloven for 2010 er opført taxametre for personer, som opnår adgang til gymnasial suppleringskursus på baggrund af en gymnasial eksamen. Det foreslås, at personer der opnår adgang til gymnasial suppleringskursus på baggrund af gymnasial undervisning i eller ud over en erhvervsuddannelse, skal udløse de samme taxametre.

Endvidere forudsættes det, at erhvervsuddannede skal betale deltagerbetaling, hvis det gymnasiale suppleringskursus påbegyndes senere end den 1. oktober i det kalenderår, der er to år efter det kalenderår, hvor erhvervsuddannelsen er afsluttet.

Ovenstående regel er parallel til reglen om, at kursister, som opnår adgang på baggrund af en gymnasial eksamen, skal betale deltagerbetaling, hvis det gymnasiale suppleringskursus påbegyndes senere end den 1. oktober i det kalenderår, der er to år efter det kalenderår, hvor den gymnasiale eksamen er afsluttet. Deltagerbetalingen fastsættes på de årlige finanslove.

Der er i udgiften ikke medregnet udgifter til statens uddannelsesstøtte, da disse finansieres af aktivitetsreserven til opfyldelse af målsætningen om, at 95 pct. af en ungdomsårgang gennemfører en ungdomsuddannelse.

4. Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Initiativerne i lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Praktikpladsvirksomhedernes udgifter til erhvervsuddannelseselevs løn i skoleperioder bliver refunderet fra Arbejdsgivernes Elevrefusion (AER). Alle arbejdsgivere betaler et bidrag pr. fuldtidsansat til AER. Bidraget fastsættes i lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion.

Lovforslaget indebærer en udvidelse af de normale skoleperioder for elever, der følger et eux-forløb eller anden studieforberegende undervisning i en erhvervsuddannelse. Grundet elevtalsforventningerne og det statslige tilskud til lønrefusion ved studieforberegende undervisning i en erhvervsuddannelses grundforløb og hovedforløb vil de afledte stigende refusionsudgifter for AER være så begrænsede, at de forventes at kunne finansieres inden for det eksisterende fastsatte AER-bidrag.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Det bemærkes, at forslaget om betaling for visse udenlandske elever ikke vil omfatte elever omfattet af EU-retten, herunder EØS-aftalen. Disse elever vil indgå ved beregningen af taxametertilskud og kan ikke optages som betalende heltidsstuderende.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslaget har været i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Akademikernes Centralorganisation (AC), Arbejdsgivernes Elevrefusion (AER), Bestyrelsesforeningen for Social- og Sundhedsskoler, Center for Ligebehandling af Handicappede, Danmarks Evalueringsinsti-

tut (EVA), Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF), Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Erhverv, Dansk Industri (DI), Dansk Landbrug, Dansk Magisterforening, Danske Erhvervsskoler - Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler - Lederne, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS), Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Landbrugsskoler, Danske Regioner, Danske Universiteter, Det Centrale Handicapråd, Erhvervsskolelederne, Erhvervsskolernes Bestyrelsesforening, Erhvervsskolernes Elevorganisation (EEO), Foreningen af studenterkursusrektorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Gymnasieskolernes Lærerforening (GL), Gymnasieskolernes Pædagogikumforening, Gymnasieskolernes Rektorforening, Handelsskolernes Lærerforening (HL), Håndværksrådet, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), KL, LandboUngdom, Landselevbestyrelsen for det pædagogiske område, Landselevbestyrelsen for social- og sundhedsområdet, Landsorganisationen i Danmark (LO), Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Lederforsamlingen for Ungdommens Uddannelsesvejledning, Private Gymnasier og Studenterkurser, Professionshøjskolernes Rektorkollegium, Rigsrevisionen, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU), Rådet for de Gymnasiale Uddannelser, Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser (REP), Rådet for Etniske minoriteter, Rådet for Internationalisering af Uddannelserne, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA), SOSU-Lederforeningen, Uddannelsesforbundet.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre-udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Statslige udgifter på 2 mio. kr. i 2010, 3 mio. kr. i 2011 og 2 mio. kr. i 2012.
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen angiver formålet med studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux), nemlig at give unge et tilbud om i forbindelse med gennemførelse af en erhvervsuddannelse at gennemføre studierettet undervisning på gymnasialt niveau og opnå generel studiekompetence.

Unge, der er i gang med en erhvervsuddannelse, kan således efter bestemmelserne i lovforslaget opnå generel studiekompetence ved hjælp af et eux-bevis. Generel studiekompetence indebærer, at eux foreslås at være adgangsgivende til videregående uddannelser ligesom de eksisterende gymnasiale eksamener, dvs. studentereksamen, højere forberedelseseksamen, højere handelseksamen og højere teknisk eksamen, jf. § 3, stk. 1, i Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 239 af 15. marts 2010 om adgang, indskrivning og orlov mv. ved Undervisningsministeriets videregående uddannelser og § 2, stk. 2, i Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udviklings bekendtgørelse nr. 181 af 23. februar 2010 om adgang m.v. ved bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (adgangsbekendtgørelsen). De to bekendtgørelser vil blive ændret, når loven er trådt i kraft, så eux bliver tilføjet som adgangsgivende eksamen. Som

ansøgere med eksamen fra de gymnasiale uddannelser kan ansøgere med eux-bevis møde yderligere specifikke krav i forhold til adgang til specifikke videregående uddannelser, i form af krav om bestemte fag på bestemte niveauer, herunder minimumskarakterer. I sådanne situationer vil det være relevant, at disse ansøgere med lovforslaget får adgang til gymnasiale suppleringskurser på samme måde som personer med eksamen fra de gymnasiale uddannelser og på samme vilkår, jf. lovforslagets § 8.

Til § 2

Efter forslaget forstås der ved eux et bestemt studiekompetencegivende niveau, der kan opnås af den elev, som gennemfører et forløb, hvor der i en erhvervsuddannelse indgår undervisning på gymnasialt niveau i overensstemmelse med lovforslaget, herunder aflægger den foreskrevne eksamen, og derved ud over ret til bevis for den gennemførte erhvervsuddannelse, jf. lov om erhvervsuddannelser, får ret til et eux-bevis for at have opnået generel studiekompetence. I forhold til erhvervskompetence svarer niveauet således fuldt ud til den pågældende erhvervsuddannelse tilrettelagt på sædvanlige vilkår, mens studiekompetenceniveauet, som vil være sammenligneligt med et hf-niveau, giver generel studiekompetence ligesom de eksisterende gymnasiale eksamener.

I bestemmelsen foreslås det fastsat, at der i loven ved gymnasialt niveau forstås A-, B- og C-niveau, hvilket også kan omfatte grundfag på C-niveau i henhold til bekendtgørelse nr. 882 af 6. juli 2007 om grundfag og centralt udarbejdede valgfag i erhvervsuddannelserne. Det fremgår således af nævnte bekendtgørelse, at C-niveau »svarer til det gymnasiale niveau C«.

Der henvises til de almindelige bemærkninger til lovforslaget, afsnit 2.1.2.

Til § 3

Bestemmelsen giver efter forslaget en overordnet beskrivelse af, hvad et eux-forløb skal omfatte for, at det kan give ret til et eux-bevis, nærmere bestemt, hvilke fag m.v. på gymnasialt niveau der skal indgå i det samlede forløb. (Termen »m.v.« refererer til de uddannelseselementer, der er nævnt i forslaget til stk. 1, nr. 3-4.) De nærmere krav til udformningen af forløbene vil blive fastsat i reglerne for den enkelte erhvervsuddannelse, udstedt i medfør af lovforslagets § 4.

Beskrivelsen i det foreslåede stk. 1 tager udgangspunkt i, at undervisningen, hvad angår niveau og omfang af studierettet undervisning, skal svare til en højere forberedelseseksamen (hf). Der stilles for det første krav om, at forløbet altid skal omfatte fagene dansk på A-niveau, engelsk på B-niveau samt matematik og samfundsfag på C-niveau, jf. nr. 1. Dette er begrundet i, at netop disse fire fag er obligatoriske i alle de gymnasiale uddannelser.

Derudover skal forløbet omfatte yderligere et antal fag på A-, B- eller C-niveau, jf. nr. 2. Løft af et af de fire generelt obligatoriske fag til et højere niveau svarer i den forbindelse til et fag. Ud over de i nr. 1 nævnte fag skal forløbet omfatte mindst to fag på mindst B-niveau. Grundfag på C-niveau fra erhvervsuddannelsen vil - afhængig af de nærmere regler, der vil blive udstedt om forløbene - kunne tælle med på linje med fag på C-niveau fra de gymnasiale uddannelser. Forslaget indeholder krav om, at mindst ét af fagene på gymnasialt niveau i eux-forløbet vælges af eleven selv (valgfag). Også her svarer løft af et fag til et højere niveau til et fag.

Efter nr. 3 og 4 bliver der endvidere krav om, at forløbet omfatter såvel en større skriftlig opgave som et skriftligt eksamensprojekt, som eventuelt kan tilrettelægges sammen med elevens svendep prøve eller anden afsluttende erhvervsuddannelsesprøve. Den større skriftlige opgave vil følge de samme principper som i hf-uddannelsen. Det indebærer blandt andet, at opgaven er individuel og skal besvares inden for ét, to eller tre fag efter elevens eget valg. Opgaven stilles af læreren, og opgavebesvarelsen skal udarbejdes af eleven inden for en uge under vejledning. Også eksamensprojektet kendes fra hf-uddannelsen. Det vil være hensigtsmæssigt, at såvel det erhvervsrettede som det studierettede formål med eux-forløbet

tilgodeses i eksamensprojektet, hvorfor der bliver krav om, at projektet udarbejdes i to eller tre fag efter elevens eget valg, hvori indgår mindst ét fag på B-niveau og ét fag fra erhvervsuddannelsens fagrække.

Det fremgår af forslaget til stk. 2, at den samlede uddannelsestid for de elementer i forløbet, der fremgår af stk. 1, skal svare til uddannelsestiden for uddannelsen til højere forberedelseseksamen. Med de gældende regler, jf. bekendtgørelse nr. 745 af 11. juli 2008 om uddannelsen til 2-årigt hf (hf-bekendtgørelsen), er uddannelsestiden for et toårigt hf-forløb på 1625-1800 timer, hvilket indebærer, at de pågældende fag m.v. i et eux-forløb skal omfatte mindst 1625 timer og højst 1800 timer á 60 minutter, jf. dog nedenfor ad stk. 4, hvoraf det fremgår, at de 1625-1800 timer har karakter af et beregningsmæssigt udgangspunkt, forinden der foretages afkorting.

I stk. 3 opstilles et generelt krav til udformningen af forløbene, som vil blive udmøntet i reglerne for eux-forløb i forhold til den enkelte erhvervsuddannelse. Et eux-forløb med udgangspunkt i den konkrete erhvervsuddannelse, der er tale om, skal således udformes således, at de fag m.v. på gymnasialt niveau, der skal indgå i forløbet, sammen med den obligatoriske undervisning fra erhvervsuddannelsen indgår i en hensigtsmæssig helhed i forhold til elevernes opnåelse af generel studiekompetence. Det ligger blandt andet heri, at når en given erhvervsuddannelse skal sammentænkes med supplerende fag m.v. på gymnasialt niveau til et samlet forløb, tages der udgangspunkt i erhvervsuddannelsens karakteristika. Det vil i den forbindelse f.eks. have betydning, om der er tale om en teknisk erhvervsuddannelse, en merkantil erhvervsuddannelse eller en social- og sundhedsuddannelse, idet disse uddannelser varierer en del fra hinanden, hvad angår fagudbud, forhold mellem teoretiske og praktiske elementer, forholdet mellem grundforløb og hovedforløb m.v. Derfor kan der også være forskel på, hvordan den gymnasiale undervisning mest hensigtsmæssigt indpasses i den enkelte erhvervsuddannelse. For en teknisk erhvervsuddannelse vil det f.eks. være naturligt at stille krav om, at der i et eux-forløb indgår naturvidenskabelige fag på gymnasialt niveau for at udnytte sammenhængen til erhvervsuddannelsesfagene. Fastsættelsen af de konkrete krav til eux-forløbet vil endvidere fokusere på, at forløbet skal tilgodeses det formål, at eleven opnår generel studiekompetence. For hvert af de eux-forløb, der bliver udviklet, vil det blive præciseret på bekendtgørelsesniveau, hvilke fag og niveauer der skal indgå i forløbet ud over de generelt obligatoriske fag, der er nævnt i stk. 1, nr. 1. I udformningen af de specifikke krav til forløbene vil Undervisningsministeriet sikre, at der altid forekommer undervisning på gymnasialt niveau i forbindelse med såvel grundforløbet som hovedforløbet på erhvervsuddannelsen, blandt andet for at sikre, at den elev, der er motiveret for sådan undervisning, løbende bliver fagligt udfordret.

Den samlede uddannelsestid for et toårigt hf-forløb er som nævnt på 1625-1800 timer, og da intentionen er at etablere en adgangsgivende eksamen, der hvad angår niveau og omfang af studierettet undervisning, skal svare til en højere forberedelseseksamen, vil dette tal blive brugt som et beregningsmæssigt udgangspunkt, når reglerne om de konkrete forløb skal udarbejdes. Stk. 4 giver mulighed for, at uddannelsestiden kan afkortes på baggrund af de studierettede kompetencer, som eleverne kan opnå gennem undervisning i fagene fra erhvervsuddannelsens fagrække. Begrundelsen for afkorting af uddannelsestiden for de gymnasiale fag m.v. vil være den synergi, der kan opnås mellem undervisning i visse erhvervsuddannelsesfag og bestemte fag m.v. på gymnasialt niveau. Eksempelvis kan undervisningen i et givet erhvervsuddannelsesfag, der sigter mod anvendelsesorienterede erhvervsrettede kompetencer, tænkes samtidig at tilgodeses nogle af de samme mål som undervisningen i fysik på et gymnasialt niveau, hvorfor der kan ske afkorting i sidstnævnte ud fra synspunkter om synergi. Det er også en mulighed, at erhvervsuddannelsens praktikperioder kan afkortes med den begrundelse, at den stærke og motiverede elevgruppe, som følger eux-forløb, ud fra en generel betragtning må påregnes at kunne nå de uddannelsesmæssige mål med praktikken hurtigere. I henhold til reglerne på erhvervsuddannelsesområdet vil afkorting af praktikperioderne altid forudsætte det faglige udvalgs godkendelse. Efter afkorting vil den samlede varighed af eux-forløbet typisk være mellem fire og fem år.

Afkorting sker i forbindelse med udmøntningen i reglerne for eux-forløb i forhold til den enkelte

erhvervsuddannelse, jf. den foreslåede § 4. Afkortningen vil ske med udgangspunkt i de timetal, som de pågældende fag m.v. på tilsvarende niveau har i de gymnasiale uddannelser. Med den gældende lovgivning er der tale om følgende timetal: dansk A = 240 timer; engelsk B = 210 timer; matematik C = 125 timer; andre C-niveauer, herunder samfunds-fag C = 75 timer; større skriftlig opgave = 25 timer; eksamensprojekt = 25 timer; løft fra C- til B-niveau = 125 timer; løft fra B- til A-niveau = 125 timer. Når de faste elementer af et eux-forløb, jf. § 3, stk. 1, nr. 1 og nr. 3-4, tælles sammen uden at tage højde for afkortning, giver det i alt 700 timer, hvilket betyder, at de resterende elementer, jf. § 3, stk. 1, nr. 2, - igen før afkortning - skal dække mindst 925 timer, hvilket vil være tilfældet for eksempelvis to yderligere fag på B-niveau (i alt 400 timer) og syv fag på C-niveau (i alt 525 timer).

Grundfag på C-niveau fra erhvervsuddannelsen, der måtte indgå i eux-forløbet, indgår beregningsmæssigt med 75 timer.

Om udbudsret til eux-forløb henvises til lovforslagets § 10 med tilhørende bemærkninger.

Der henvises til de almindelige bemærkninger til lovforslaget, afsnit 2.1.2.

Til § 4

Bestemelsen indeholder efter forslaget i stk. 1 en bemyndigelse for undervisningsministeren til at fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal opfyldes af et eux-forløb, for at forløbet kan give ret til eux-bevis. Reglerne om, hvordan en konkret erhvervsuddannelse sammensættes med undervisning på gymnasialt niveau i et samlet eux-forløb, vil blive fastsat i uddannelsesbekendtgørelsen for den pågældende erhvervsuddannelse.

Reglerne vil tage udgangspunkt i den enkelte erhvervsuddannelses indhold og struktur og vil især komme til at indeholde:

- krav til, hvilke fag på gymnasialt niveau der skal indgå i forløbet ud over de generelt obligatoriske fag. Det kan i reglerne fastsættes, at bestemte fag på gymnasialt niveau i forløbet skal være fra én eller flere bestemte gymnasiale uddannelser. Kravene vil blive fastsat, så rækken af fag på gymnasialt niveau i sammenhæng med de obligatoriske fag fra erhvervsuddannelsen indgår i en hensigtsmæssig helhed dels i forhold til elevernes erhvervsuddannelse, dels i forhold til elevernes opnåelse af generel studiekompetence, jf. lovforslagets § 3, stk. 3.
- krav til uddannelsestiden for de enkelte fag m.v. på gymnasialt niveau og den samlede varighed af uddannelsen. Der er tale om en afkortning ud fra synspunkter om synergi, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 3, stk. 4.
- krav til bestemte fags afslutning, blandt andet under hensyn til gymnasiale eksamensterminer.

Undervisningsministeren vil inddrage det for de pågældende erhvervsuddannelser relevante faglige udvalg i forbindelse med udformning af reglerne. Hvis der fastsættes krav til det samlede eux-forløbs nærmere struktur, herunder fordeling på skoleperioder og praktikperioder, som afviger fra de almindelige regler om den pågældende erhvervsuddannelse, er det en forudsætning, at det faglige udvalg godkender reglerne.

De gældende regler om erhvervsuddannelser giver forholdsvis vide rammer for den enkelte skoles konkrete tilrettelæggelse af erhvervsuddannelsen, ligesom der er indbygget valgmuligheder for den enkelte elev. Sådan fleksibilitet vil blive opretholdt i de regler, der vil blive fastsat for eux-forløb i forhold til uddannelserne, medmindre afgørende hensyn taler for, at tilrettelæggelsen normeres nærmere af hensyn til samspillet mellem erhvervsuddannelsen og fagene m.v. på gymnasialt niveau. Det kan være tilfældet for et eventuelt krav om, at et fag fra erhvervsuddannelsen, som giver grundlag for afkortning af uddannelsestiden for et gymnasialt fag, skal afvikles på et bestemt tidspunkt i forhold til det gymnasiale fag af hensyn til progressionen i faget.

Udstedelse af regler om eux-forløb i forhold til en bestemt erhvervsuddannelse vil kun ske, hvis der må antages at ville være en rimelig efterspørgsel efter eux netop i forhold til den pågældende uddannelse. Der

er erhvervsuddannelser, der fortrinsvis er praktisk orienterede, og hvor elevgruppen ud fra en generel betragtning ikke kan forventes at have interesse og mulighed for på en fornuftig måde at kombinere erhvervsuddannelsen med undervisning i fag på gymnasialt niveau, som fører frem til generel studiekompetence.

Efter forslaget vil der principielt være tre typer af fag på gymnasialt niveau, der kan indgå i et eux-forløb: Fag, der hentes fra eksisterende gymnasiale uddannelser og dermed efter omstændighederne kan være tonet i en bestemt retning med udgangspunkt i denne uddannelses særlige formål, grundfag fra erhvervsuddannelsen og endelig fag, der udvikles specielt til brug i forløbet (eller eventuelt til brug i eux-forløb i forhold til flere erhvervsuddannelser), jf. § 4, stk. 2. Det skal fremgå af reglerne, hvis der skal gælde særlige krav til, hvilken læreplan et givet fag på gymnasialt niveau i et eux-forløb skal læses efter, jf. herved § 4, stk. 1, 2. pkt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger til lovforslaget, afsnit 2.1.2.

Til § 5

Bestemmelsen omhandler efter forslaget de overordnede bestemmelser om en eksamen, som giver ret til eux-bevis.

Det foreslås, at der bliver krav om, at eksamen omfatter seks prøver i fag på gymnasialt niveau, en større skriftlig opgave samt en mundtlig prøve med udgangspunkt i det skriftlige eksamensprojekt. Prøvefagene for den enkelte elev fastlægges af Undervisningsministeriet ved udtræk, idet der dog i fag, hvor læreplanen foreskriver, at der både kan afholdes skriftlig og mundtlig prøve, altid aflægges mindst én af disse prøver. I fagene dansk og engelsk vil der således altid skulle aflægges mindst én prøve.

Efter forslaget afholder skolens leder prøverne og udsteder bevis for prøver og eksamen. Det er forudsat, at betingelserne for indstilling til prøve (deltagelse i undervisningen) er opfyldt, og at eux-beviset med hjemmel i § 7, stk. 3, udstedes på en blanket, der er godkendt af ministeren, med angivelse af prøvekarakterer, årskarakterer, en karakter for den større skriftlige opgave og eksamensresultat. Skolens leder udsteder bevis, så snart betingelserne herfor er opfyldt. Lederen udsteder endvidere - som på de gymnasiale uddannelser - prøvebeviser (attestationer) for gennemførte forløb med prøve, der ikke samtidig indgår i en samlet eksamen.

Det er hensigten, at eleverne skal have afsluttende standpunktskarakterer i alle fag på gymnasialt niveau efter samme principper, som gælder i f.eks. htx. Dette vil der blive fastsat nærmere regler om, jf. herved lovforslagets § 7, stk. 3.

Karaktererne vil indgå med forskellig vægt i eksamensresultatet, afhængigt af det enkelte fags niveau. Fagets »vægt«, udtrykt ved niveauet (C, B eller A), i det samlede forløb vil således afspejle sig i karakterens betydning ved beregningen af eksamensresultatet. Eksamensresultatet beregnes som det vægtede gennemsnit af alle karakterer på eksamensbeviset. Vægtningen vil komme til at foregå, som det fremgår af § 40 i bekendtgørelse nr. 738 af 9. juli 2009 om prøver og eksamen i de almene og studieforberedende ungdoms- og voksenuddannelser (eksamensbekendtgørelsen). Dvs. fag på A-niveau tildeles vægten 2, fag på B-niveau tildeles vægten 1,5, fag på C-niveau tildeles vægten 1, den større skriftlige opgave tildeles vægten 1,5, og det skriftlige eksamensprojekt tildeles vægten 1,5. For fag, der afsluttes med mere end én karakter, deles vægten ligeligt mellem karaktererne.

Ved optagelse i videregående uddannelse vil personer med et eux-bevis blive omfattet af tilsvarende bonusordninger som personer med eksamener fra de fire gymnasiale uddannelser.

Eux-beviset er et supplement til uddannelsesbeviset, der udstedes efter lov om erhvervsuddannelser, og derved kan der ikke udstedes et eux-bevis uden samtidig udstedelse af et uddannelsesbevis.

Der henvises til de almindelige bemærkninger til lovforslaget, afsnit 2.1.2.

Til § 6

Efter forslaget gives undervisningsministeren en bemyndigelse til ud over de i § 4, stk. 2, nævnte fag, der udvikles med henblik på eux-forløb, at udvikle fag på A- eller B-niveau, der giver mulighed for trinvis opbygning af studiekompetencegivende niveauer, eller som har en særlig tilknytning til bestemte erhvervsområder.

Sådanne fag skal kunne bruges af elever i en erhvervsuddannelse i den valgfri del af et grundforløb og i supplerende studieforbereende undervisning (studierettet påbygning) i hovedforløbet eller umiddelbart derefter. Hensigten er blandt andet at kunne tilbyde eleverne trinvis opbygning af B- eller A-niveauer, hvilket kan forudsætte, at der skal udvikles særlige læreplaner på B-niveau. Derudover kan der være behov for at udvikle særlige læreplaner for eksisterende fag, så disse fag får en særlig tilknytning til bestemte brancheområder.

Læreplanerne for sådanne særligt udviklede fag vil blive fastsat i en bekendtgørelse. I 2009 er der som led i forsøg allerede udviklet dansk på B-niveau og engelsk på B-niveau til brug for erhvervsuddannelserne.

Efter § 24, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser kan elever i erhvervsuddannelse i den valgfri del af grundforløbet blandt andet tilbydes undervisning, hvormed eleven kan supplere sin uddannelse med grundlæggende fag, og undervisning, der er af betydning for videre uddannelse. Skolerne tilrettelægger undervisningen i grundforløbet inden for regler fastsat i henhold til lovens § 4, stk. 1, hvorefter undervisningsministeren fastsætter regler om uddannelserne i almindelighed. Reglerne om tilrettelæggelsen af grundforløbet fremgår i dag af især § 18 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser. Det fremgår blandt andet heraf, at den valgfri undervisning i grundforløbet højst varer 40 uger.

Ved supplerende studieforbereende undervisning (studierettet påbygning) forstås den supplerende, der består af studieforbereende enkeltfag, som tages i en erhvervsuddannelses hovedforløb eller umiddelbart derefter. Det følger af § 24, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser, at skolen skal tilbyde eleven supplerende studieforbereende eller erhvervsrettet undervisning i uddannelsens hovedforløb eller umiddelbart derefter. Skolerne tilrettelægger undervisningen i hovedforløbet efter regler fastsat i henhold til lovens § 4, stk. 2, hvorefter undervisningsministeren fastsætter regler om de enkelte uddannelser. Efter lovens § 25, stk. 5, fastsætter undervisningsministeren nærmere regler om supplerende undervisning efter § 24, stk. 4, herunder om undervisningens varighed. Bemyndigelsen er i dag udmøntet i § 30 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser. Det fremgår af § 30, stk. 1, at »(f)ormålet med studierettet påbygning er, at eleven skal kunne supplere erhvervskompetencen med hel eller delvis studiekompetence. Eleven skal kunne vælge studierettede enkeltfag (almene grundfag og erhvervsgymnasiale fag), som sammen med erhvervsuddannelseskompetencen giver adgang til de erhvervsakademiuddannelser og andre videregående uddannelser, der ligger i naturlig forlængelse af elevens erhvervsuddannelse. Skolen kan også tilbyde eleven flere af de erhvervsgymnasiale fag, som er nødvendige for at opnå den fulde studiekompetence ved påbygning. Studierettet påbygning kan vare indtil 1 1/2 år som heltidsundervisning«. Det fremgår af stk. 3, at »(p)åbygning finder sted i en erhvervsuddannelses hovedforløb eller umiddelbart derefter, jf. § 24, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser. Hvis den supplerende, frivillige skoleundervisning finder sted i elevens arbejdstid, aftaler uddannelsesaftalens parter i forbindelse med valg af undervisningen, om der udbetales løn under den supplerende skoleundervisning, og om uddannelsestiden skal forlænges tilsvarende«.

Det er hensigten, at bekendtgørelse om erhvervsuddannelser skal ændres således, at der i studierettet påbygning - ud over ovennævnte særligt udviklede enkeltstående fag - også kan indgå fag, der er særligt udviklede til brug for eux-forløb, jf. herved lovforslagets § 4, stk. 2.

Der henvises til de almindelige bemærkninger til lovforslaget, afsnit 2.2.2.

Til § 7

Paragraffen omhandler efter forslaget nogle fælles bestemmelser for undervisning på gymnasialt niveau, der indgår i en erhvervsuddannelse. Efter forslaget til stk. 1 fastsættes det, at sådan undervisning er omfattet af lov om erhvervsuddannelser.

Efter forslaget til stk. 2 skal nærmere angivne bestemmelser - om lærerkvalifikationer, skolens pædagogiske opgaver og ansvar, tilsyn, kvalitetssystem og klage - fra lov om uddannelserne til højere handelseksamen og højere teknisk eksamen dog gælde tilsvarende for den pågældende undervisning, også selvom der er tale om fag m.v., der ikke er fra én af disse uddannelser. Det drejer sig om de fag, der er nævnt i lovforslagets § 4, stk. 2, (dvs. fag, der er udviklet med det formål at indgå i ét eller flere eux-forløb) og § 6 (dvs. fag på A- og B-niveau, der er udviklet til brug for elever i en erhvervsuddannelse i den valgfri del af et grundforløb og i supplerende studieforberedende undervisning) samt eventuelle fag fra de øvrige gymnasiale uddannelser. Dette gælder dog ikke grundfag på C-niveau fra erhvervsuddannelsen, der også for så vidt angår disse forhold er omfattet af lovgivningen om erhvervsuddannelser.

Hensigten er at sikre den fornødne klarhed om, hvilket regelsæt der gælder. Ved kommende revisioner af eksisterende bekendtgørelser, der er udstedt i medfør af én af de nævnte bestemmelser, vil det blive skrevet ind i bekendtgørelserne, at reglerne har et udvidet anvendelsesområde.

Hvad angår lærerkvalifikationer, blev der med bekendtgørelse nr. 18 af 14. januar 2009 om undervisningskompetence i de gymnasiale uddannelser (pædagogikumbekendtgørelsen) pr. 1. august 2009 indført nye krav om pædagogikum for undervisere på de gymnasiale uddannelser. I det omfang en person uden det nye pædagogikum fortsat har undervisningskompetence på hhx eller htx efter bekendtgørelsens kapitel 9 om ikrafttrædelse og overgangsregler, vil vedkommende tillige kunne forestå undervisning på gymnasialt niveau, der indgår i en erhvervsuddannelse.

Den materielle lovhjemmel for de statslige tilskud til undervisningen er - i overensstemmelse med stk. 1 - lov om erhvervsuddannelser, dvs. p.t. §§ 19-19 d. Der henvises til de almindelige bemærkninger til lovforslaget, afsnit 3, for en nærmere omtale af tilskuddene.

Af det foreslåede stk. 3 fremgår det, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om prøver og eksamen for undervisningen, herunder om udstedelse af eux-bevis. I dag gælder bekendtgørelse nr. 738 af 9. juli 2009 om prøver og eksamen i de almene og studieforberedende ungdoms- og voksenuddannelser (eksamensbekendtgørelsen) for fag fra gymnasiale uddannelser, der tages som led i en erhvervsuddannelse, men der vil være behov for at foretage tilføjelser og justeringer af bekendtgørelsen i konsekvens af lovforslaget, herunder om eux.

Efter forslaget til stk. 4 kan såvel Rådet for de Gymnasiale Uddannelser som Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser rådgive undervisningsministeren om undervisningen.

Til § 8

Gymnasiale suppleringskurser (GSK) har i dag til formål at give ansøgere med studentereksamen, højere forberedelseseksamen, højere handelseksamen, højere teknisk eksamen eller anden tilsvarende gymnasial eksamen, mulighed for efterfølgende at erhverve tilstrækkelige forudsætninger for at kunne blive optaget på og gennemføre en videregående uddannelse ved at tilbyde undervisning og prøve i de gymnasiale fag og niveauer, der er adgangskrav til videregående uddannelser.

Forslaget tilsigter at give visse personer med afsluttet erhvervsuddannelse adgang til gymnasiale suppleringskurser, for at den enkelte erhvervsuddannede herved kan få mulighed for at opfylde eventuelle specifikke optagelseskrav til videregående uddannelser, hvortil den pågældende erhvervsuddannelse er adgangsgivende.

Det vil gælde personer, som har opnået et eux-bevis efter bestemmelserne i lovforslagets kapitel 1, eller som har afsluttet en erhvervsuddannelse og som led i erhvervsuddannelsen eller som enkeltfagsun-

dervisning uden for uddannelsen har gennemført mindst ét studierettet enkeltfag på mindst C-niveau. Ved studierettede enkeltfag forstås fag fra de gymnasiale uddannelser, almene grundfag fra erhvervsuddannelsen samt eventuelle særligt udviklede fag, jf. lovforslagets § 4, stk. 2, og § 6.

Der henvises til de almindelige bemærkninger til lovforslaget, afsnit 2.3.2.

Til § 9

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. august 2010.

Skoleåret 2010-11 vil i forhold til eux blive brugt til forsøg og udviklingsarbejde med henblik på fuld implementering fra og med 2011-12. Forslaget til stk. 2 giver mulighed for, at der kan iværksættes forsøg med særlige forløb, hvor Undervisningsministeriet giver eleverne tilsagn om, at de ved afslutning heraf vil kunne få et eux-bevis, selvom der ikke fra starten foreligger den fornødne bekendtgørelsesdækning af forløbet. Udviklingsarbejdet vil blive gennemført i et samarbejde mellem Undervisningsministeriet, interesserede skoler, interesserede virksomheder og eventuelt faglige udvalg.

Til § 10

Der stilles forslag om visse ændringer af lov om erhvervsuddannelser.

Til nr. 1 (§ 4, stk. 2)

Forslaget er begrundet i hensynet til brugerne af lov om erhvervsuddannelser. Der indsættes i lov om erhvervsuddannelsers § 4, stk. 2, der bemyndiger undervisningsministeren til at fastsætte regler for de enkelte erhvervsuddannelser, en henvisning til den foreslåede § 33 a, jf. lovforslagets § 10, nr. 2. § 33 a henviser igen til, at undervisningsministeren i medfør af den foreslåede lov om studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. kan fastsætte regler om eux-forløb i forhold til den enkelte erhvervsuddannelse.

Til nr. 2 (kapitel 4 a)

I sammenhæng med forslaget om en ny lov om studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. foreslås der indsat et nyt kapitel 4 a om eux i lov om erhvervsuddannelser. Kapitlet indeholder efter forslaget to nye bestemmelser, § 33 a og § 33 b.

Ad § 33 a

I det foreslåede stk. 1 gentages formålet med eux, jf. lovforslagets § 1, af hensyn til brugerne af lov om erhvervsuddannelser. Endvidere henvises der i stk. 2 til, at en elev, som efter lov om studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. og de i medfør heraf fastsatte regler gennemfører et forløb, hvor der i en erhvervsuddannelse indgår undervisning på gymnasialt niveau, ud over ret til eud-bevis efter lov om erhvervsuddannelser har ret til eux-bevis for at have opnået generel studiekompetence. Der kan henvises til de almindelige bemærkninger til lovforslaget, afsnit 2.1., og til bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser, især til §§ 3-4. Som det fremgår dér, vil reglerne blive nærmere fastsat i uddannelsesbekendtgørelsen for den pågældende erhvervsuddannelse.

Det foreslåede stk. 3 omhandler udbudsretten i forhold til eux-forløb. Retten til at gennemføre eux-forløb i forhold til en given erhvervsuddannelse har en skole m.v., hvis denne er godkendt til at udbyde den pågældende erhvervsuddannelse tilrettelagt på sædvanlige vilkår - dvs. den relevante fællesindgang og hovedforløbet. Udbudsretten forudsætter, at skolen har de nødvendige forudsætninger for at udbyde undervisning og afholde prøver på gymnasialt niveau eller har indgået en samarbejdsaftale med en lokal skole, der har sådanne forudsætninger - det gælder især lærer kvalifikationer. Det vil skolen normalt have, hvis den er godkendt til at udbyde én eller flere gymnasiale uddannelser. Den kan dog også skaffe disse forudsætninger eller - eventuelt i en overgangsperiode, mens den opbygger de nødvendige forudsætninger

- tilvejebringe disse i kraft af et samarbejde med en anden skole i nærområdet. Undervisningsministeren kan pålægge en skole at ophøre med at udbyde eux-forløb, hvis ministeren i forbindelse med sit tilsyn konstaterer, at skolen ikke besidder de nødvendige forudsætninger herfor eller ikke følger reglerne om forløbet. I så fald sikres elevernes mulighed for at afslutte deres forløb på en anden skole.

Eux-forløbet vil typisk blive gennemført på baggrund af en uddannelsesaftale omfattende den pågældende erhvervsuddannelse samt de fag m.v. på gymnasialt niveau, der skal give eleven generel studiekompetence via eux-beviset, men kan også gennemføres på baggrund af skolepraktik, hvis der findes skolepraktik i uddannelsen. De gældende regler for optagelse i erhvervsuddannelserne i § 5 i lov om erhvervsuddannelser gælder for elever, der ønsker optagelse i et eux-forløb. Efter denne bestemmelse har alle, der har opfyldt undervisningspligten efter folkeskoleloven, adgang til en erhvervsuddannelse. Dog henvises der til det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt forskellige andre love (Vurdering af uddannelsesparathed, pligt til uddannelse, beskæftigelse mv., afbureaukratisering mv.).

En elev vil typisk starte på eux-forløbet samtidig med, at eleven starter på en erhvervsuddannelses grundforløb. En elev, der er i gang med en erhvervsuddannelse, kan dog også overgå til et eux-forløb, hvis det på baggrund af en kompetencevurdering af eleven vurderes, at eleven vil kunne gennemføre forløbet. Det er elevens skole, der foretager vurderingen. Vurderingen foretages blandt andet på grundlag af elevens forudgående skoleundervisning, uddannelse eller beskæftigelse. Vurderingen skal tillige give eleven en klar forståelse af egne forudsætninger og behov. Indebærer vurderingen, at eleven kan overgå til et eux-forløb, skal der ske en revision af uddannelsesplanen i overensstemmelse hermed. Skolen sørger for at dække et eventuelt supplerende behov for undervisning.

I det foreslåede stk. 4 henvises der til, at der for prøveafleggelse i fag på gymnasialt niveau og klage herover fastsættes regler i medfør af lov om studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v., jf. herved lovforslagets § 7, stk. 3. Grundfag på C-niveau fra erhvervsuddannelsen er dog omfattet af de almindelige regler om erhvervsuddannelser.

Ad § 33 b

Med den foreslåede § 33 b optages i lov om erhvervsuddannelser en tilsvarende bestemmelse som lovforslagets § 8. Det er hensynet til den samlede personkreds, for hvem den udvidede adgang til gymnasial supplerende kan være relevant, - dvs. dels personer med et eux-bevis, dels andre erhvervsuddannede, der har gennemført mindst ét studierettet enkeltfag på mindst C-niveau - der begrunder, at en sådan bestemmelse fremgår af begge love.

Til nr. 3 (§ 61, stk. 5)

Bestemmelserne om elevens retsstilling, som fremgår af kapitel 7 i lov om erhvervsuddannelser, finder anvendelse for uddannelsesaftaler, hvori der indgår aftale om gennemførelse af et eux-forløb, jf. herved også lovforslagets § 7, stk. 1. Herved gælder samme regler for blandt andet opsigelse, lønforhold, forlængelse og afkortning af uddannelsestiden.

Viser det sig, at eleven i et eux-forløb ikke kan gennemføre de elementer, der giver eleven generel studiekompetence, herunder afsluttende prøve og eksamen for disse elementer, kan arbejdsgiveren ikke begrunde en ophævelse af uddannelsesaftalen i medfør af § 61, stk. 1 og 2, i lov om erhvervsuddannelser under henvisning til denne omstændighed, jf. herved forslaget til § 10, nr. 3. Det samme gælder opgivelse af at gennemføre anden studieforberegende undervisning, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 6. Arbejdsgiver og elev må herefter efter behov indgå en tillægsaftale til uddannelsesaftalen, der tager højde for en eventuel afkortet uddannelsestid.

Til § 11

Der stilles forslag om en præcisering af en bestemmelse i lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion.

Efter lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion yder Arbejdsgivernes Elevrefusion refusion til arbejdsgivere, der i henhold til uddannelsesaftale har udbetalt løn under skoleophold til elever under erhvervsuddannelse. Taksterne for lønrefusion fastsættes i de årlige finanslove efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion.

Efter den gældende lovs § 5, stk. 2, 1. pkt., afholder staten »en del af de udgifter til lønrefusion, som vedrører valgfri supplerende undervisning, der er studieforberedende, i en erhvervsuddannelses grundforløb og hovedforløb, jf. § 24, stk. 3 og 4, i lov om erhvervsuddannelser«.

Med forslaget præciseres det, at denne bestemmelse også omfatter studieforberedende undervisning i eux-forløb.

Til § 12

Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

(...)

Kapitel 5

*Ikrafttrædelses- og
overgangsbestemmelser m.v.*

§ 9. Loven træder i kraft den 1. august 2010.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan godkende, at forløb, hvor der i en erhvervsuddannelse indgår undervisning på gymnasialt niveau, og som påbegyndes efter lovens ikrafttræden, kan give ret til eux-bevis, uanset at der ikke ved forløbets start er fastsat nærmere regler om forløbet i medfør af § 4. Det er en betingelse for godkendelse efter 1. pkt., at det konkrete forløb, hvad angår fag, niveauer og omfang, svarer til § 3.

§ 10. I lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse 1244 af 23. oktober 2007, som ændret ved § 3 i lov nr. 1173 af 10. december 2008, § 17 i lov nr. 483 af 12. juni 2009, § 2 i lov nr. 1218 af 14. december 2009 og § 1 i lov nr. 1527 af 27. december 2009, foretages følgende ændringer:

§ 4. (...)

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter endvidere regler for de enkelte uddannelser. Reglerne fastsættes efter de faglige udvalgs bestemmelse, hvis dette følger af § 38.

(...)

1. I § 4, *stk. 2, 1. pkt.*, indsættes efter »enkelte uddannelser«: », herunder forløb som nævnt i § 33 a«.

2. Efter § 33 indsættes:

»Kapitel 4 a

*Studiekompetencegivende eksamen i
forbindelse med erhvervsuddannelse
(eux)*

§ 33 a. Formålet med studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med er-

hvervsuddannelse (eux) er at give unge et tilbud om i forbindelse med gennemførelse af en erhvervsuddannelse at gennemføre studierettet undervisning på gymnasialt niveau og opnå generel studiekompetence.

Stk. 2. En elev, som efter lov om studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. og regler fastsat i medfør heraf gennemfører et forløb, hvor der i en erhvervsuddannelse indgår undervisning på A-, B- og C-niveau (gymnasialt niveau), har ud over ret til bevis for den gennemførte erhvervsuddannelse efter denne lov ret til bevis for at have opnået generel studiekompetence (eux-bevis).

Stk. 3. Forløb som nævnt i stk. 2 kan gennemføres på skoler m.v., der er godkendt til at udbyde den pågældende erhvervsuddannelse, og som har de nødvendige forudsætninger for at udbyde undervisning og afholde prøver på gymnasialt niveau eller har indgået en samarbejdsaftale med en lokal skole, der har sådanne forudsætninger. Undervisningsministeren kan pålægge en skole at ophøre med at tilrettelægge forløb som nævnt i stk. 2, hvis skolen ikke opfylder betingelsen i 1. pkt. eller i øvrigt ikke følger de regler, der er nævnt i stk. 2. Ministeren kan pålægge en anden skole at optage elever, som har påbegyndt et forløb på en skole, der efter pålæg herom efter 2. pkt. ophører med undervisningen.

Stk. 4. For prøveafleggelse i fag på gymnasialt niveau og for klage herover gælder de regler, der fastsættes i medfør af lov om studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v.«

§ 33 b. Personer, som har opnået et eux-bevis, eller som har afsluttet en erhvervsuddannelse og som led i erhvervsuddannelsen eller som enkeltfagsundervisning uden for uddannelsen har gennemført

mindst ét studierettet enkeltfag på mindst C-niveau, har samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser (GSK), jf. lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven), som personer med en gymnasial eksamen.«

§ 61. Misligholder en af parterne i uddannelsesaftalen væsentligt sine forpligtelser, kan den anden part hæve aftalen.

Stk. 2. Hvis en væsentlig forudsætning for aftaleindgåelsen viser sig at være urigtig eller senere brister, kan parten hæve aftalen.

Stk. 3. Ophævelse efter stk. 1 eller stk. 2 skal ske inden for 1 måned efter, at den hævende part har fået kendskab til eller ved anvendelse af almindelig agtpågivenhed burde have fået kendskab til den omstændighed, som begrundet ophævelsen.

Stk. 4. At en elev gennemgår supplerende skoleundervisning efter § 51, stk. 1, kan ikke begrunde ophævelse efter stk. 1 eller 2.

3. I § 61 indsættes som stk. 5:

»*Stk. 5.* At en elev opgiver at gennemføre undervisning på gymnasialt niveau som forudsat i uddannelsesaftalen, kan ikke begrunde ophævelse efter stk. 1 eller 2.«

§ 11. I lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion, jf. lovbekendtgørelse nr. 842 af 8. september 2009, som ændret ved § 1 i lov nr. 1218 af 14. december 2009, foretages følgende ændring:

§ 5. Taksterne for lønrefusion fastsættes i de årlige finanslove efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion.

Stk. 2. Staten afholder en del af de udgifter til lønrefusion efter stk. 1, som vedrører valgfri supplerende undervisning, der er studieforberedende, i en erhvervsuddannelses grundforløb og hovedforløb, jf. § 24, stk. 3 og 4, i lov om erhvervsuddannelser. Statens tilskud beregnes

1. I § 5, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »§ 24, stk. 3 og 4,«: »og § 33 a«.

med en sats svarende til SU-stipendiesatsen for udeboende, der er fyldt 20 år, og udbetales kvartalsvis til Arbejdsgivernes Elevrefusion. Undervisningsministeren fastsætter efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion nærmere regler om ordningen, herunder om revisorattestation af oplysninger fra skolerne.

(...)